

Дата: 09.05.2023р.

Урок: Музичне мистецтво

Клас: 6-А

Тема. Фантазія. Симфонічна поема.

Мета. Ознайомити з особливостями жанру фантазії, симфонічної поеми та характерними ознаками як жанрів симфонічної музики, розглянути твори симфонічної музики, ознайомити з творчістю композитора Яна Сібеліуса.

Розвивати вміння учнів уважно слухати симфонічну музику та надавати характеристику засобам виразності твору, знаходити взаємозв'язок між сюжетом та змістом літературної основи музики та характерними засобами музичної виразності твору, розвивати вміння висловлювати власні музичні враження від прослуханого твору, розвивати вміння виразно виконувати пісню під фонограмний супровід.

Виховувати інтерес до слухання фантазії та симфонічної поеми.

Хід уроку

Перегляд відеоуроку за посиланням <https://youtu.be/9YiYLnQ8sw4>.

1. Організаційний момент. Музичне вітання.

2. Актуалізація опорних знань.

Що таке симфонія та із скількох частин вона складається?

Яку назву отримала 45-та симфонія Й.Гайдна?

Розкажіть про творчість Й.Гайдна.

Чим вас вразила музика композитора?

3. Мотивація до навчання. Повідомлення теми уроку.

4. Новий матеріал для засвоєння.

Фантазія — жанр інструментальної музики, зокрема симфонічної; твір вільної форми фантастичного змісту.

У минулому композитори намагалися надати своїм композиціям чітко визначеної форми, наприклад, рондо або сонати. Якщо композитор відчував потребу у вільному вираженні своїх вражень, уявлень та емоцій поза межами усталених форм, чудовим виходом для нього було звернутися до фантазії — найбільш вільної форми з-поміж інших.

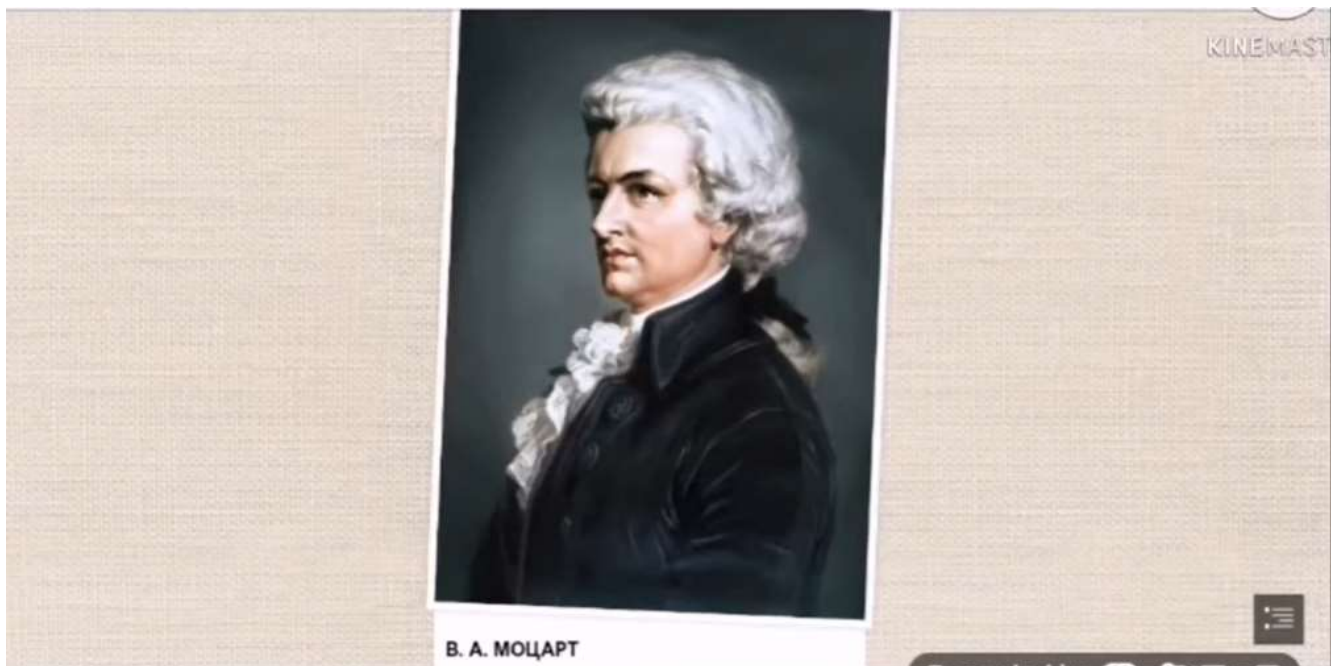
Назва цього жанру походить від грецького слова «фантас», що означає «уява». Із плином часу фантазія набуває дедалі вільнішого характеру, образні межі її розширюються.

Оскільки композиція іменувалася «фантазією», митець мав змогу відійти від канонів, властивих музичним формам. Тому його не можна було звинуватити в порушенні усталеної музичної структури, оскільки фантазії її не мали.

У фантазії композитор презентує слухачеві *головну музичну тему на самому початку твору, далі — ніби імпровізує на задану тему*, змінюючи засоби музичної виразності. Митець продовжує музичний розвиток так, як підказують йому серце, *власні почуття й емоції, уява і фантазія*.

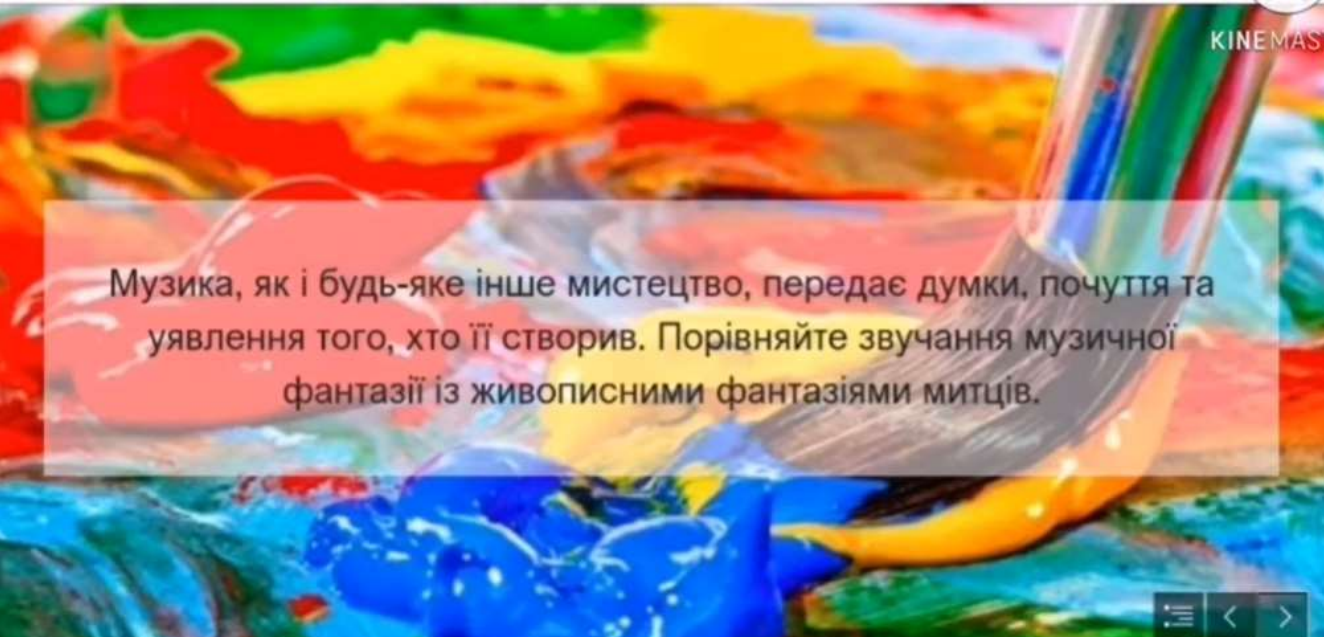

Музичне сприймання: В.А.Моцарт «Фантазія ре-мінор» у фортепіанному виконанні та виконанні оркестру під керівництвом Поля Морія.

An illustration of a person's head from the nose up, with several black question marks floating around it, suggesting a state of confusion or questioning. The background is white.

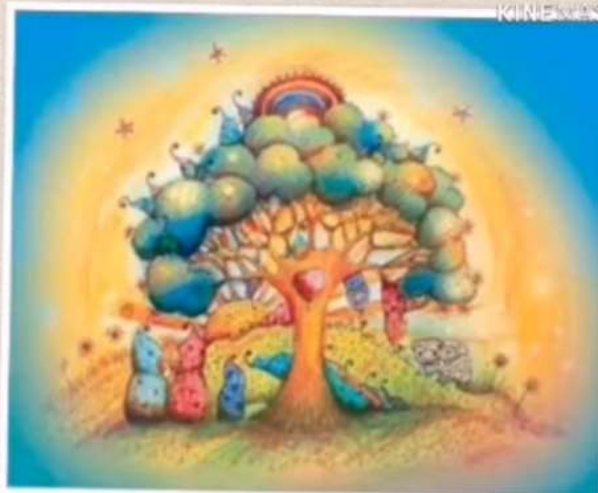
- Порівняйте фортепіанну й оркестрову версії виконання фантазії.
- Які нові якості надає музиці В. А. Моцарта її сучасна оркестрова інтерпретація?

An abstract painting with vibrant colors like red, yellow, green, and blue. A paintbrush is visible on the right side, applying paint to the canvas. The overall style is expressive and colorful.

Музика, як і будь-яке інше мистецтво, передає думки, почуття та уявлення того, хто її створив. Порівняйте звучання музичної фантазії із живописними фантазіями митців.

В. Усянов. Дитячі фантазії

К. Тейлор. Дитячі фантазії

Симфонічна поема — жанр симфонічної музики, одночастинний твір для симфонічного оркестру з програмою літературного, живописного або (рідше) філософського чи історичного походження.

ПОРТРЕТ КОМПОЗИТОРА

Ян Сібеліус (1865—1957) — фінський композитор шведського походження. За життя отримав світове визнання як композитор-симфоніст, автор симфонічних поем, сюїт, симфоній, а також інших вокальних та інструментальних творів. На його честь були названі численні вулиці, парки, а також щорічний музичний фестиваль «Тиждень Сібеліуса». У 1939 р. альма-матер композитора, Музичний інститут, що у столиці Фінляндії, отримав назву Академії імені Сібеліуса.

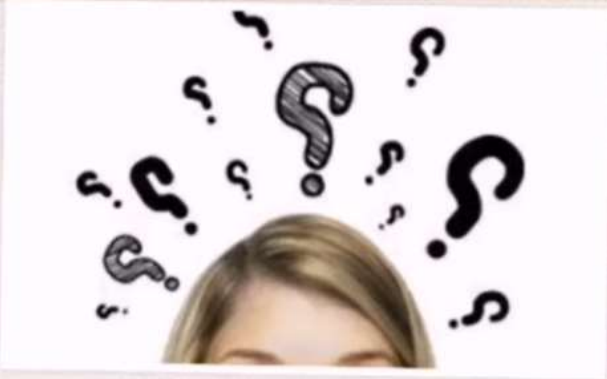

Пам'ятник Я. Сібеліусу в м. Гельсінкі (Фінляндія)

Музичне сприймання: Ян Сібеліус «Фінляндія»

KINEMAS

- Яка музика, що звучала на уроці, вас схвилювала?
- Які почуття вона викликала?
- Які поетичні та візуальні образи навіяла?

Виконання творчого завдання.

Прослухайте музичні жанри ще раз. Візьміть кольорові олівці та створіть на папері образи, які підказала вам музика.

Фізкультхвилинка «Пластична імпровізація — відпочиваємо»

<https://youtu.be/MpH1VRCKMik>

Розспівування. Поспівка. Вправи для розвитку музичного слуху та голосу

<https://youtu.be/MksnqLiqAPc> .

Розучуємо та виконуємо пісню «Моя Україна» Н.Бучинської

<https://youtu.be/vQCoqZ2T-jc>

Послухайте фонограму пісні. Спробуйте заспівати соло.

5. Узагальнення вивченого матеріалу. Рефлексія.

- Розкажіть, про які музичні жанри ви дізналися на уроці.
- Хто написав фантазію, симфонічну поему, які ми слухали?
- Про що розповіли вам ці твори?

6. Домашнє завдання.

Дайте відповідь на два запитання (письмо в зошиті):

Що таке фантазія у музиці?

Що таке симфонічна поема як жанр музики?

Роботу надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя

ndubacinskaa1@gmail.com .

Повторення теми «Вокальна музика в театрі та кіно».